

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/25/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112203364
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112203364.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou: Mgr. J. U., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 286, zastúpeného advokátom: JUDr. Ladislav Mikuš, so sídlom Košice, Stará Baštova 2, o zaplatenie 847,30 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 22.5.2013 č.k. 9C/3/2012-107 - v zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach, ktorou bola žaloba zamietnutá a rozhodnuté o náhrade trov konania, r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd prvým výrokom zrušil platobný rozkaz tamojšieho súdu č.k. 25Ro/19/2012-25 zo dňa 30.3.2012. Nasledujúcimi časťami výroku súd návrh v časti istiny 624,71 Eur spolu s 9,25% úrokom z omeškania zo sumy 497,61 Eur od 21.5.2011 do zaplatenia zamietol, vo zvyšnej časti súd konanie zastavil a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 118,16 Eur, ako trovy právneho zastúpenia, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 39 ods. 1, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101 a § 558 Občianskeho zákonníka. V prvom rade súd uzavrel, že právny vzťah medzi účastníkmi, ktorý bol založený zmluvou o kontokorentnom úvere zo dňa 17.12.2005 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou a.s., ako veriteľom a dodávateľom a na druhej strane žalovaným ako dlžníkom a spotrebiteľom, je spotrebiteľskou zmluvou a preto je na ňu potrebné aplikovať normy na ochranu spotrebiteľa. Následne s poukazom na rozsudok NS ČR 25 Cdo 539/2008 uzavrel, že právo vzniesť námietku premlčania má aj vedľajší účastník, avšak v danom prípade námietku premlčania vznesla i opatrovníčka žalovaného. Vykonaným dokazovaním pritom súd zistil, že uplatnená pohľadávka bola zosplatnená výpoveďou zmluvy zo dňa 28.9.2006, čo nebolo sporné. Žalobca podal návrh na súd až dňa 20.2.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 5.5.2011 súd hodnotil ako „nekalú obchodnú prax“, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa“. Z tohto dôvodu súd uznanie dlhu žalovaným považoval za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalovaný vedel o jeho premlčaní tak, ako to vyžaduje ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Z dohody pritom vyplýva, že vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch je zakomponovaná v bode

3 označenej ako forma splatenia záväzku. Nakoľko opatrovníčka a vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania, súd ju považoval za dôvod a návrh v časti, na ktorú sa nevzťahovalo čiastočné späťvzatie zamietol. V časti označeného úroku z omeškania súd konanie, akceptujúc čiastočné späťvzatie návrhu žalobcom, s poukazom na § 96 O.s.p. zastavil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vo vzťahu k späťvzatiu, avšak plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu nevznikli. Náhradu trov konania priznal s poukazom na § 93 ods. 1 a 2 O.s.p. vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia bližšie špecifikovanej a vyčíslenej v odôvodnení preskúmaného rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. alternatívne v zmysle § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. rozsudok zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania s tým, že trovy odvolacieho konania vyčísli sumou 71,11 Eur. Ako odvolacie dôvody uviedol nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Poukázal pritom na znenie ust. § 110 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka, ako i na obsah dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu uzavretej medzi účastníkmi. Upozornil na to, že v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom aby nastali právne účinky spojené s uznaním podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, teda k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej lehoty, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu novej 10-ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní dlhu vedel alebo nie. Na rozdiel od toho § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval a ust. § 110 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal o jeho premlčaní a jeho následkoch. Keďže v danom prípade v predmetnej dohode žalovaný potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu, nastali účinky ust. § 558 Občianskeho zákonníka a to, že záväzok uznaný žalovaným čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. Odvolateľ zdôraznil, že právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 veta druhá OZ, teda prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej lehoty a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej lehoty, v takomto prípade nastupuje a žalovaný sa nemôže brániť námietkou premlčania. Rovnaký právny názor zastáva aj NS SR v rozsudkoch 3Cz 6/1968, 33Co 155/2007, 33Odo 934/2005, 33Odo 1039/2004, 33Odo 133/2005. Súd mal preto žalobnému návrhu vyhovieť v plnom rozsahu. Predmetná forma dohody medzi veriteľom a dlžníkom nie je vôbec ničím neobvyklým a vôbec už nie je možné ju hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Vôbec nie je zrejme ako súd dospel k takémuto záveru. Žalobca mal možnosť v tom čase sa domáhať zaplatenia pohľadávky na súde, čím by sa značne navýšila a žalovaný by ju musel pravdepodobne uhradiť naraz. Žalovaný sa ale rozhodol dohodu podpísať a uhrádzať pohľadávku v splátkach, z čoho nesporne vyplýva, že si svoje postavenie v čase podpisu dohody nijako nezhoršil. Odvolateľ považuje vyhodnotenie listinných dôkazov prvostupňovým súdom, keď neprihliadol na uznanie dlhu žalovaným, za bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu spotrebiteľa a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá vedie k tomu, že poskytnutý úver nakoniec nebude musieť byť vrátený. Tento svoj názor oprel o rozsudok NS ČR sp. zn. 23Cdo 1201/2009 a o komentár Občianskeho zákonníku z vydavateľstva C.H.Beck, 2008. Zdôraznil, že konanie žalovaného nemožno považovať za morálne a čestné a preto nemožno súhlasiť s tým, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Dohodou došlo k zmene obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočívala v tom, že žalovanému bolo umožnené splácať záväzok v splátkach, pričom v zmluve žalobca ako postupník nemal postavenie dodávateľa a preto sa na dohodu nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zdôraznil tiež, že žalovaný po tom, čo sa oboznámil s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, pričom k jej podpisu nebol žiadnym spôsobom donútený. V tomto na podporu poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/79/2013 a Krajského súdu v Nitre 25Co/323/2012.

V ďalšom odvolateľ nesúhlasil, aby bol zaviazaný na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, keď zdôraznil, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samo zo svojej podstaty schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, okrem toho má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie a má tiež možnosť využívať určenú podporu ministerstva. Združenie navyše nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiaden dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania, navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. I v tejto súvislosti poukázal na niektoré rozhodnutia Krajských súdov SR. Zdôraznil tiež, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR v Náleze II.ÚS 78/03 i Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/110/2012 a množstvo ďalších Krajských súdov Slovenskej republiky.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§214 ods. 2 O.sp.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach, ktorou bola žaloba zamietnutá a ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania, s použitím § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátiť na ďalšie konanie.

Z obsahu spisu bolo zistené, že žalobca ako postupník, ktorému bola predmetná pohľadávka postúpená Slovenskou sporiteľňou a.s., sa od žalovaného domáhal sumy 847,30 Eur spolu s úrokom z omeškania, včítane trov konania, z titulu poskytnutia peňažných prostriedkov žalovanému právny predchodcom žalobcu na základe zmluvy o kontokorentnom úvere zo dňa 17.12.2005 s poukazom na dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku medzi žalobcom ako postupníkom a žalovaným ako dlžníkom, ktorá bola uzavretá dňa 5.5.2011.

V konaní nebolo sporným a žalobca to v podanom odvolaní ani nenapáda, že predmetná pohľadávka bola podľa záverov prvostupňového súdu premlčaná ku dňu 28.9.2009 v dôsledku čoho k uzavretiu predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznania záväzku došlo po jej premlčaní. Základnou spornou otázkou bolo, či uznanie premlčaného záväzku malo právny následok založenia behu novej 10-ročnej premlčacej lehoty odo dňa, keď k uznaniu dlhu došlo v zmysle § 110 ods. 1 veta druhá OZ. Paradoxne prvostupňový súd na posúdenie danej veci toto pre vec podstatné ust. § 110 ods. 1 veta druhá OZ neaplikoval.

V zmysle § 110 ods. 1 veta druhá OZ ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Súd posudzoval otázku premlčania predmetného nároku iba s použitím ust. § 558 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Všeobecná premlčacia lehota, ktorá je upravená v § 101 Občianskeho zákonníka je tri roky. S písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky v zmysle cit. § 110 ods. 1 veta druhá O.s.p. je spojený inštitút

pretrhnutia premlčacej lehoty tak, že platné uznanie práva zakladá beh novej 10-ročnej premlčacej lehoty a namiesto doteraz ušlej premlčacej doby začína bežať nová 10-ročná premlčacia lehota odo dňa, keď k uznaniu práva došlo. Uznanie práva je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon dlžníka, ktorý k svojej platnosti okrem všeobecných náležitostí právnych úkonov v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, musí spĺňať i osobitné náležitosti predpísané v citovanom ustanovení, predovšetkým musí byť urobený v písomnej forme (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a musí sa týkať tak jeho dôvodu, ako jeho výšky.

Inštitút uznania dlhu podľa súdom prvého stupňa aplikovaného § 558 Občianskeho zákonníka je samostatným zabezpečovacím inštitútom. Zabezpečovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania. Tým sa v spore posilňuje procesná pozícia veriteľa, pretože dôkazné bremeno sa presúva na dlžníka, ktorý ak namieta, že dlh neexistuje, je povinný túto skutočnosť preukázať. Uznáním dlhu teda prechádza dôkazné bremeno z veriteľa na dlžníka. K platnému uznaniu dlhu je okrem všeobecných náležitostí podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka potrebné, aby tento jednostranný právny úkon dlžník urobil písomnou formou, vyjadril v ňom prísľub zaplataenia dlhu a uviedol dôvod a jeho výšku, teda uznal dlh čo do dôvodu a výšky. Splnením predpokladov uvedených v cit. § 558 Občianskeho zákonníka dochádza jednak k založeniu vyvrátiteľnej právnej domnienky trvania dlhu a jednak sú s ním spojené i právne účinky pretrhnutia premlčacej lehoty v zmysle § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by v úkone absentoval výslovne prísľub zaplataenia dlhu, je dôsledkom tohto úkonu iba pretrhnutie premlčacej lehoty podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ a vyvrátiteľná právna domnienka trvania dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka nevznikne.

Pre záver, že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ nie je totožné s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka svedčia i odlišné právne dôsledky spojené s uznaním premlčaného práva. Zatiaľ čo uznanie premlčaného práva z hľadiska účinkov spojovaných s § 110 ods. 1 OZ nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že uznal právo premlčané, úprava v § 558 OZ pre vznik domnienky trvania dlhu vyžaduje, aby ten, kto uznal premlčaný dlh o premlčaní vedel. Pokiaľ dlžník o premlčaní nevedel, uznanie dlhu právny následok v podobe tejto domnienky nemá, ale i tak dôjde k založeniu behu novej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vyššie uvedeným spôsobom vyriešila vzťah citovaný v ust. § 110 ods. 1 veta druhá a § 558 Občianskeho zákonníka už predčasom konštantná súdna judikatúra, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa ani v danom prípade, napríklad v rozhodnutiach pod R 51/1968 alebo v novších rozhodnutiach NS ČR (kde platila v danej oblasti rovnaká právna úprava) v rozsudkoch NS ČR 33Cdo 155/2007, 33Cdo 133/2005, 33Odo 1039/2004.

S poukazom na vyššie uvedené prvostupňový súd pochybil, ak na posúdenie danej spornej otázky aplikoval výlučne ust. § 558 Občianskeho zákonníka bez toho, aby aplikoval i relevantné ustanovenie cit. § 110 ods. 1 veta druhá OZ, v dôsledku čoho s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, vec nesprávne právne posúdil a dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že predmetný nárok je premlčaný, na základe ktorého žalobu i zamietol.

Prvostupňový súd navyše žalobu zamietol s odôvodnením, že uzavretie predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 5.5.2011 vyhodnotil ako „nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa“ - bez bližšieho vysvetlenia.

Je zrejme prvostupňový súd tieto svoje závery oprel o ust. § 7 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý ale inak s odôvodnením necituje, avšak z odôvodnenia nie je možné zistiť na základe akých myšlienkových úvah súd k tomuto úsudku dospel a aký právny následok z použitia nekalej obchodnej praktiky pre danú konkrétnu vec plynie. Ak by ale súd uzavrel, že i predmetná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je spotrebiteľskou zmluvou, bolo potom dôvodným posúdiť ju cez prizmu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, ktorý ale na vec prvostupňový súd neaplikoval.

Keďže s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil všetky vyššie uvedené ustanovenia dotknutých právnych noriem, pričom nadväzne zároveň nedostatočne zistil skutkový stav na posúdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku z iných hľadísk, ako z hľadiska jeho domnelého premlčania s poukazom na § 558 Občianskeho zákonníka, a keďže prvostupňový súd zároveň svoje závery v časti o neúčinnosti uznania záväzku žalovaným i nedostatočne v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, čím odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach, ktorou bola žaloba zamietnutá a ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žiada sa dodať, že s poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolací súd dospel k iným právnym záverom, musel napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, aby tým učinil zadosť princípu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania a neznemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, keďže by im odoprel možnosť odvolacieho prieskumu nových, z pohľadu doterajších záverov súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných skutočností, čím by účastníkom odňal možnosť konať pred súdom.

Povinnosťou prvostupňového súdu, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok v nezastavenej časti, prípadne doplniť potrebné dokazovanie a následne vo veci znova rozhodnúť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.) a musí sa vysporiadať tiež s právnou argumentáciou žalobcu v odvolaní o potrebe nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.